

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Daniela Hudáka a sudcov JUDr. Štefana Michálika a JUDr. Martina Bargela na neverejnom zasadnutí konanom 30. marca 2016 v trestnej veci obžalovaného **M. H.** stíhaného za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. o návrhu obžalovaného na odňatie a prikázanie veci podľa § 23 ods. 1 Tr. por. takto

r o z h o d o l :

Trestná vec obžalovaného M. H. vedená na Krajskom súde v Trnave pod sp. zn. 3To/9/2016 sa tomuto súdu **n e o d n í m a .**

O d ô v o d n e n i e

Na Krajskom súde v Trnave sa vedie pod sp. zn. 3To/9/2016 trestné konanie proti obžalovanému M. H. stíhanému za spáchanie prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, ods. 2 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. s poukazom na § 138 písm. a/ Tr. zák., § 139 písm. c/ Tr. zák. a § 127 ods. 4 Tr. zák. pre skutok podrobne rozvedený vo výrokovej časti obžaloby (č.l. 151-155).

Krajský súd má v tomto štádiu konania rozhodnúť o odvolaní obžalovaného (č.l. 235, 285) podanom proti rozsudku Okresného súdu Trnava, sp. zn. 5T/33/2015 z 30. septembra 2015 (č.l. 239-248). V deň konania verejného zasadnutia – 8. marca 2016 obžalovaný doručil Krajskému súdu v Trnave návrh na odňatie veci Krajskému súdu v Trnave a námietku zaujatosti voči všetkým sudcom tohto súdu, v ktorej uviedol: „Týmto podávam námietku zaujatosti voči všetkým sudcom Krajského súdu v Trnave a zároveň podávam návrh na odňatie veci Krajskému súdu v Trnave a jej prikázanie Krajskému súdu v Bratislave z dôvodu, že môj zať M. H. je príslušníkom PZ a v konaní vystupuje ako svedok proti mne, pričom sa údajne pozná aj s niektorými sudcami Krajského súdu v Trnave, čo môže narušiť objektivitu rozhodovania súdu.“

Najvyšší súd preskúmal podaný návrh ako aj príslušný spisový materiál a dospel k záveru, že nie sú dané dôvody na odňatie predmetnej veci z jurisdikcie Krajského súdu v Trnave a jej prikázanie inému súdu toho istého druhu a stupňa.

Podľa § 23 ods. 1 Trestného poriadku z dôležitých dôvodov môže byť vec príslušnému súdu odňatá a prikázaná inému súdu toho istého druhu a stupňa; o odňatí a prikázaní rozhoduje súd, ktorý je obom súdom najbližšie spoločne nadriadený.

Podľa článku 48 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky „Nikoho nemožno odňať jeho zákonnému sudcovi. Príslušnosť súdu ustanovuje zákon“. Účelom práva priznaného podľa citovaného ústavného článku je zabezpečiť občanovi, aby o jeho veci konal sudca ako predstaviteľ tej zložky súdnej moci, ktorá má právomoc vo veci konať a aby konal a rozhodoval sudca zo súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný. Ústava Slovenskej republiky v čl. 48 ods. 1 poskytuje každému, a teda aj obvinenému „*právo nebyť odňatý zákonnému sudcovi*“.

Na rozhodnutie o odňatí veci vecne miestne príslušnému súdu a jej prikázanie na ďalšie konanie inému súdu toho istého druhu a stupňa podľa § 23 Tr. por. musia vždy existovať dôležité dôvody, ktoré svojim významom a závažnosťou odôvodňujú výnimku z ústavnej maximy - „*práva nebyť odňatý zákonnému sudcovi*“.

Medzi dôležité dôvody okrem iného nepochybne patrí aj požiadavka zabezpečenia spravodlivého procesu vykonaného nestranným sudcom, či sudcami (senátom). Záruku, že vo veci bude konať nestranný sudca poskytuje obvinenému **článok 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky**, podľa ktorého: „Každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky“. Z tohto článku okrem práva na určitú kvalitu spravodlivého procesu vyplýva aj „*právo na nestranného sudcu*“.

Nestrannosťou treba rozumieť absenciu predsudkov (zakorenených úsudkov, či názorov, ktoré nie sú založené na spoľahlivom poznaní ale na púhom predpoklade) alebo predpojatosti (subjektivismu, neobjektivismu, straníckosti). Nestrannosť je potrebné skúmať z dvoch hľadísk, a to zo subjektívneho hľadiska nestrannosti, čo znamená, že je potrebné zistiť osobné presvedčenie sudcu prejednávajúceho prípad a z objektívneho hľadiska nestrannosti, t.j. je potrebné zistiť, či sú poskytnuté dostatočné záruky pre vylúčenie

akejkoľvek pochybnosti v danom smere. V prípade subjektívneho hľadiska nestrannosti sa nestrannosť sudcu prezumuje až do predloženia dôkazu o opaku (Piersach v. Belgicko – rozsudok ESLP z 1.10.1982). Objektívna nestrannosť sa posudzuje podľa vonkajších objektívnych skutočností. Platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký objektívne javiť v očiach strán. Objektívne hľadisko je založené na existencii dostatočných záruk pre vylúčenie akejkoľvek legitímnej pochybnosti o zaujatosti sudcu. Spravodlivosť nielenže má byť vykonaná, ona sa musí aj javiť, že je vykonaná (Delcourt v. Belgicko – rozsudok ESLP zo 17.1.1970, Saraiva de Carvalho v. Portugalsku – rozsudok z roku 1994...).

V prípade ak sa vecnými a relevantnými argumentmi nepreukáže absencia predsudkov alebo predpojatosti procesne činných sudcov, v tomto prípade namietaných všetkých sudcov Krajského súdu v Trnave, potom nie je možné vysloviť, že sú u nich dané predpoklady na zaujaté konanie a rozhodovanie, a tým existencia dôvodu či dôvodov na ich vylúčenie.

Najvyšší súd nezistil dôvody na vylúčenie **všetkých** sudcov Krajského súdu v Trnave (vylúčenie všetkých sudcov daného súdu je základnou podmienkou na konštatovanie možného zaujatého konania a rozhodovania príslušného súdu) podľa § 31 Tr. por. z dôvodu pochybnosti a nezaujatosti pre ich pomer k prejednávanej veci alebo osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre ich pomer k inému orgánu činnému v trestnom konaní, a teda nezistil ani danosť podmienok na odňatie predmetnej veci z jeho jurisdikcie

Pomerom k prejednávanej veci treba rozumieť určitú zainteresovanosť orgánu činného v trestnom konaní na skutku, ktorá má konkrétnu podobu a osobný charakter, aby bola dostatočným dôvodom pre vznik pochybností o schopnosti sudcu pristupovať k veci a úkonom, ktoré sa jej týkajú objektívne. Táto môže napríklad spočívať v tom, že orgány činné v trestnom konaní, resp. jeho príbuzní, rodinný príslušník, osoba jemu blízka a podobne, boli činom poškodení, eventuálne orgán trestného konania bol svedkom skutku, pre ktorý sa vedie trestné stíhanie a podobne.

Pomer orgánu trestného konania k osobám uvedeným v § 31 ods. 1 Tr. por. sa rozumie vzťah tohto orgánu k niektorej z uvedených osôb, ktorý môže vyvolať vo verejnosti pochybnosti o jeho nezaujatosti práve pre tento vzťah, ktorý prípadne existuje

aj mimo rámec konania. Takýto vzťah môže spočívať najmä v príbuzenskom a rodinnom pomere úradnej osoby, k niektorej z osôb uvedených v § 31 ods. 1 Tr. por., ďalej môže ísť o úzke priateľstvo, či kamarátstvo, resp. negatívny vzťah.

Z predloženého spisu tiež vyplýva, že procesne činný senát Krajského súdu v Trnave (ktorý mal rozhodnúť o odvolaní obžalovaného) uznesením z 8. marca 2016 (č.l. 286-287) rozhodol podľa § 32 ods. 3 Tr. por. o nevyhlúčení členov senátu z prejednávania a rozhodovania v trestnej veci proti obžalovanému M. H.

Tu sa žiada poznamenať, že rozhodnutie krajského súdu o nevyhlúčení členov senátu bolo nadbytočné a nepotrebné, pretože na postup podľa § 32 ods. 3 Tr. por. neboli splnené podmienky, pretože námietka zaujatosti sudcov Krajského súdu v Trnave nebola vznesená bezodkladne.

Podľa § 31 ods. 4 Tr. por. námietku zaujatosti je strana povinná vzniesť bez meškania len čo sa dozvedela o dôvodoch vylúčenia.

Podľa § 32 ods. 6 Tr. por. o námietke zaujatosti strany, ktorá je založená na tých istých dôvodoch, pre ktoré už raz bolo o takej námietke rozhodnuté, alebo **ktorá nebola vznesená bezodkladne** podľa § 31 ods. 4 alebo ak je dôvodom námietky len procesný postup orgánov činných v trestnom konaní alebo súdu v konaní, sa nekoná; to platí aj o námietke, ktorá je založená na iných dôvodoch ako dôvodoch podľa § 31.

Neprehliadnuteľnou v tejto súvislosti je skutočnosť, že obžalovaný od podania obžaloby vedel, že o akomkoľvek jeho opravnom prostriedku bude vždy rozhodovať Krajský súd v Trnave, pričom Krajský súd v Trnave už dvakrát rozhodoval o jeho sťažnostiach a to 28. júla 2015 (č.l. 199) a 8. októbra 2015 (č.l. 259). Ak obžalovanému od podania obžaloby, t.j. od 1. júla 2015 až do 7. marca 2016 neprekážalo, že v jeho veci rozhodujú sudcovia Krajského súdu v Trnave bez toho, aby v teraz vznesenej námietke zaujatosti a návrhu na odňatie veci špecifikoval akékoľvek nové skutočnosti, najmä osobného charakteru, v žiadnom prípade nemožno konštatovať, že námietku zaujatosti voči sudcom krajského súdu vzniesol bezodkladne. Preto krajský súd vôbec nemal konať o námietke zaujatosti, tak ako to predpokladá ustanovenie § 32 ods. 6 Tr. por.

Uvedené však nič nemení na závere, že najvyšší súd nezistil žiadne dôvody na odňatie veci Krajskému súdu v Trnave.

Obžalovaný M. H. v návrhu na odňatie veci vyslovil len svoj subjektívny názor, na možnosť narušenia objektívneho rozhodovania súdu, pretože svedok vystupujúci v jeho trestnej veci by sa údajne mal poznať s niektorými sudcami Krajského súdu v Trnave. Sudcovia Krajského súdu v Trnave vo svojich vyjadreniach uviedli, že sa necítia byť zaujatí ani pre pomer k veci, ani pre pomer k osobám, ktorých sa úkon priamo týka (s výnimkou sudkyň JUDr. Silvie Hýbelovej a Mgr. Renáty Gavalcovej, ktoré však nie sú procesne činné vo veci obžalovaného).

Najvyšší súd po vyhodnotení všetkých okolností prípadu konštatuje, že neexistujú žiadne také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali obavu zo zaujatého konania a rozhodovania sudcov Krajského súdu v Trnave vo veci obžalovaného M. H., nezistil žiadne skutočnosti čo i len naznačujúce absenciu nestrannosti a predpojatosti sudcov Krajského súdu v Trnave, pričom len subjektívny názor obžalovaného o možnom narušení objektivity rozhodovania súdu bez príliahavých relevantných argumentov, nemôže byť dôvodom na vylúčenie sudcov z konania, tak ako to predpokladá ustanovenie § 31 ods. 1 Tr. por. a teda ani dôležitým dôvodom na odňatie veci.

So zreteľom na neexistenciu dôležitého dôvodu na odňatie veci v podobe vylúčenia všetkých sudcov Krajského súdu v Trnave a nezistenie iných dôležitých dôvodov na odňatie veci, nebolo možné vyhovieť návrhu obžalovaného, pretože ak by sa tak stalo, došlo by k porušeniu jeho práva na zákonného sudcu a práva na prerokovanie veci nestranným súdom.

Preto najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovvej časti tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 30. marca 2016

JUDr. Daniel H u d á k, v.r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Martin Bargel
Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Zuzana Vojtelová